

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

 J Ó S Z E R E N C S É T !

Bányásznapi 2022,
Salgótarján

A 72. Bányásznapi megnyitó központi ünnepsége 2022. szeptember 1-jén Salgótarjánban, a József Attila Művelődési Központ Színháztermében került megrendezésre, a Technológiai és Ipari Minisztérium, a Magyar Bányászati Szövetség, a Bánya-Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, és Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata közös szervezésében.

Az ünnepi elnökségben helyet foglaltak: Prof. Dr. Palkovics László, technológiai és ipari miniszter; Dr. Fónagy János országgyűlési képviselő, a Gazdaságfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszter-helyettes; Dr. Kóncz Zsófia országgyűlési képviselő, a Technológiai és Ipari Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes; Dr. Biró Marcell a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnöke képviselő Dr. Káldi Zoltán, az SZTFH országos bányakapitánya; Horváth Péter János úr, Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal elnöke képviselő Kovács Pál, a MEKH mai nappal kinevezett energetikáért felelős elnökhelyettese; Dr. Czepek Gábor, az MVM Energetika Zrt. elnök – vezérigazgatója képviselő Kiss Csaba termelési vezérigazgató-helyettes; Becsó Zolt, Salgótarján parlamenti képviselője; Homonnay Ádám, a Magyar Bányászati Szövetség

elnöke; Rabi Ferenc a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete elnöke; Dr. Hatala Pál, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke; Fekete Zsolt, Salgótarján Megyei Jogú Város polgármestere; Prof. Dr. Mucsi Gábor úr, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékánja képviselő Dr. Szunyog István dékán-helyettes; Dr. Zoltay Ákos MBSZ ügyvezető főtitkár, az ünnepség levezetője. Az ünnepség a Magyar Himnusz közös elneklésével kezdődött el, majd a vendégek köszöntésével és egyperces néma felállással folytatódott, mellyel a résztvevők elhunyt bányásztaik emléke előtt tiszteltek. Kántor Zoltán színművész felolvasta, Sik Sándor: „A bányász” című költeményét. Ezt követően Rabi Ferenc a BDSZ elnöke mondta el a megnyitó gondolatait. Ezután Prof. Dr. Palkovics László miniszter tartott ünnepi beszédet. Őt

követően köszöntötte a résztvevőket Dr. Fónagy János miniszterhelyettes, Fekete Zsolt polgármester, a bányászati szakmai szervezetek részéről pedig Homonnay Ádám MBSZ elnök és Dr. Hatala Pál az OMBKE elnöke. A rendezvényt színesítette Pándy Piroka Liszt Ferenc-díjas énekesnő, aki népszerű és ismert operett-dalokat énekelt. Az ő produkciója után került sor – hagyományosan – a kitüntetések, elismerések átadására. (Részletek lapunk 3. oldalán!) Az ünnepség hivatalos része a Bányászhimnusz közös elneklésével ért véget. Az ezt követő állófogadáson Fekete Zsolt, Salgótarján Megyei Jogú város polgármestere mondott pohárköszöntőt. (Az alábbiakban Rabi Ferenc megnyitójának és Palkovics László ünnepi beszédének szerkesztett változata olvasható! – a Szerk)

Rabi Ferenc megnyitó beszéde

A 72. Bányásznapi tisztelettel köszöntöm Önöket. Köszönöm a jelen

lévő országgyűlési képviselőknek, miniszter és miniszter-helyetteseknek, elnökök uraknak, államigazgatási, önkormányzati, munkáltatói és szakszervezeti képviselőknek, hogy elfogadták a meghívásunkat. Köszönöm a sajtó érdeklődését. A Központi Bányásznapi helyszíne megtiszteltetés a szakma számára. Köszönjük, hogy Salgótarján megyei jogú város önkormányzata, polgármestere vállalták a központi bányásznapi ünnepség lebonyolítását a helyi bányász szervezetek – OMBKE, BDSZ Nógrádi Bányász Nyugdíjas Szakszervezeti Bizottság – kezdeményezésére, a város-sa válás 100 éves évfordulója keretében. Sőt az OMBKE által szervezett bányász szakestély lebonyolításának a feltételeit is biztosítják. Megtiszteltetés a bányász szakma

számára az is, hogy a város nem felejtette el, hogy a szénbányászat jelentősen hozzájárult a város-sa válás folyamatához, hogy a „káposztás földnek” hívott egykori területen európai szinten is ismert ipari központ alakult ki. Az 1861-ben megalakult Salgótarjáni Szent István Kőszénbánya Rt. tevékenysége teremtette meg a folyamatos nógrádi szénbányászat kezdetét, majd olyan cégek hoztak innovációt, mint a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt., a Rimamurány-Salgótarján Vasmű Rt., később a Nógrádi Szénbányák, a kályhagyár, a Salgótarjáni Üveggyár, de ide kapcsolódik az egyik első MÁV vasútvonal Budapest és Salgótarján között, bányász lakások százai épültek, a kulturális és a sportélet országos szinten eredményes és sikeres volt.

(Folytatás a 2. oldalon)

A szénbányászat
újra-indításáról

Szakszervezetünk álláspontja csaknem 30 éve az, hogy a szénre és a lignitre az energiamixben Magyarországon is szükség van, szükség lesz. Ehhez meg kell találni a tisztaszén-technológiák lehetőségének a bevezetését és azt jelentős mértékben kell támogatni. Ugyanis minden energiapolitika három pilléren nyugszik: az energiaellátás biztonságán, a környezetvédelmi hatásokon és a megtermelt energia árán, illetve annak kapcsán a hozzáférhetőségen és a szükséges szociális intézkedések megtételén. A tisztaszén-technológia bevezetése mellett az szölt, hogy környezetbarát, ugyanakkor biztosítja az energiahordozó hozzáférést Európában és Magyarországon is. A kontinensen ugyanis lignit, barna- és feketeköszén még nagy mennyiségben található. Ám mi is elfogadtuk, hogy az éghajlatváltozás megállítása, a klímapolitikai célok elérése, a párizsi megállapodás teljesülése érdekében megfelelő intézkedésekre van szükség. Idáig a kormány úgy döntött, hogy bezárja a földalatti barnaköszén-bányákat. Azok ellenére, hogy például Márkushegyen, amit utoljára zártak be, jelentős feltárt szénvagyron maradt és azt még gazdaságosan ki lehetett volna termelni. Ugyanez igaz volt Lencsehegyre is. A kormány a két megmaradt külszíni lignit bányát is be akarta zárni, és a lignitre épülő villamosáram-termelést a Mátrai Erőműben befejezni. Szakszervezeti fellépésre is sikerült elérni, hogy 2025-ig működjenek a bányák, majd azt követően öt évig tartana a rekultiváció.

Az Európai Unió tagállamai korábban többséggel elfogadtak egy irányelvet, amely alapján 2035-ig, amennyiben nem környezetbarát módon, tisztaszén-technológiával történik a villamos áram előállítása, be kell zárni a szén blokkokat, egységeket. Abban viszonylagos konszenzus alakult ki, hogy 2050-re európai szinten megszűnjenek az ipari széndioxid kibocsátást. A döntéshozók elképzelése az volt, hogy a megújuló energiatermelésben a napelemes, fotovoltaiikus megoldásra teszik a hangsúlyt. Több mint 3000 megawattnyi napelemes termelőkapacitást hoztak létre, de a miniszteri bejelentés alapján 8000 megawattnyi kapacitás épülne. Ennek két problémája van. Az egyik, hogy a villamosenergia-rendszerbe csak szakaszosan lehet betáplálni, hiszen éjszaka nem termelnek. Ezért fontos, hogy energiátárolókat – amik lehetnek például akkumulátorosak, vízierőművesek, egyéb szakmai megoldásuk – építsenek, akkor is, ha ez nagyon drága beruházás. A másik megoldás, ami terveznek, hogy földgáz bázisú erőművekkel próbálják kiegyenlíteni a szakaszos termelést. Vagyis amikor nincs megújuló energia, akkor gázból akarták/akarnak termelni a villamos energiát. A földgáz egyrészt rendkívül fontos nyersanyag, és már évtizedekkel ezelőtt figyelmeztetett a Nobel-díjas Oláh György professzor, hogy bűn elégetni. Másrészt a földgáz világszerte ára korábban együtt mozgott az olajárral, napjainkban viszont rendkívül hektikus, például napjainkban tízszeresére emelkedett az ára, ebből nagyon nehéz versenyképesen előállítani a villamos áramot.

Ismereteim szerint a miniszterelnöki bejelentés előtt érdemi egyeztetésre nem került sor a szakmával, azokkal a piaci szereplőkkel, akik kis számban ugyan, de jelenleg is megtalálhatóak még a magyarországi szén- és lignit-, valamint a földgáz-bányászatban. A jövő szénbányászat érdekében a 2018-ban elfogadott 1345/2018-as Korm. rendelet alapján is meg kell vizsgálni, hogy a tisztaszén technológiák mennyire lehetnek hosszabb távon versenyképesek. Mintaprojektet kellene lebonyolítani és megvizsgálni, hogy a beruházásokhoz állami, vagy a magán forrásokat tudják-e biztosítani, európai forrásokat felhasználni. Magyarországon jól feltárt szénmezők vannak, a Magyar Földtani és Geológiai Szolgálat még 20-30 évvel ezelőtt használatos térképet tudott összeállítani a lelőhelyekről. Az én ismereteim szerint van egy bánya Borsodban, Dubicsány környékén, aminek a beruházását éppen akkor állították le, amikor elérték a szenet. Riz Gábor, aki borsodi országgyűlési képviselő, korábban próbálkozott Farkaslyukon a bezárt bánya újra indításával. Ő a barnaköszén-bányászat újraindításának miniszteri megbízottja. A másik megbízott Horváth László parlamenti képviselő Heves megyében, a Mátrai Erőmű térségében. Azért az ember elgondolkodik azon, hogyha van egy energetikáért felelős minisztérium – a Technológiai és Ipari Minisztérium jelenleg-, van egy hatóság, amit azért hoztak létre, hogy az ilyen típusú tevékenységet koordinálja és felügyelje, ott van még a bányászati szakmai felügyelet, korábban volt az állami anyag kapcsolat is egyéb más minisztériumi tapasztalatszerzés, akkor miért két képviselő dolgozza ki a jövő koncepcióját miniszteri biztosként? Valószínű, hogy így hatékonyabb, ezt én nem tudom eldönteni, de azt tudom, ha megint nem kérdezik meg a munkaerőpiacon jelenlevő szereplőket, akiknek bizonyos ismereteik vannak, valamint a szakembereket, akkor lehet, hogy ugyanaz lesz az eredmény, ami volt Borsodban, az említett farkaslyuki kísérlet után. A bezárt bányákat drágább lenne újra megnyitni, mintha új bányákat nyitnának. A régi, bezárt földalatti bányákból „visszarobottak” az eszközöket, a biztonsági berendezéseket, az úgynevezett TH-íveket, amelyekkel a bánya vágatokat biztosították, és mivel vízszint alatt folyt a bányászat, vízzel elárasztották. Rendkívül nehéz és költséges egy ilyen újra nyitni.

Megszűnt a vágárállás, minimális számban jelentkezik külszíni bányaművelőknek a fiatalok. Nagyonbár a kőbányákba és egy-két ásványbányába képeznek szakembereket, de ezen munkahelyeken inkább gépkezelőkre van szükség. A bejelentett szénbányászati fejlesztésekhez hiányzik a szakképzett munkaerő. Meg kellene vizsgálni, hogy vannak-e még szakemberek, akik át tudják adni a tudásukat, tapasztalatukat, és ki tudnának képezni egy új generációt a földalatti bányaművelésre. A bányanyitáshoz – amennyiben minden optimális feltétele megvan – minimum négy-öt évre van szükség. A szénbányászatot villamosenergia-termelésre úgy érdemes újra indítani - amint említettem -, ha tisztaszén-technológiát lehet alkalmazni, tehát a szenet környezetbarát módon hasznosítani. Ez a lényege.

Rabi Ferenc

Rabi Ferenc megnyitó beszéde

(Folytatás a 1. oldalról)

Az alsó miocén korú barnaszén bányászat csúcstermelése 1960-ban volt, amikor 14865 fő 3,16 millió tonna barnaköszentet termelt. Sajnos ezt követően a földalatti bányabezárások folyamata elindult és 2002-ben

világ- és európai piaci árak ismeretében bizony „furcsa”, hogy a korábban legrágábban kitermelt nógrádi szén versenyképes lenne a hihetetlenül megnövekedett piaci kereslet és abból fakadó áremelkedés miatt.

Amikor a bányák újrainyításáról olvas-

a Ménkesi-bánya bezárással befejeződött. Azt követően már csak külszíni fejtés történt.

A bezárt bányák bányászainak hangulatát Dzsidá József bányamérnök alábbi versrészlete kiválóan fejezi ki:

S a bányász megy. Csak könnye hull — hol küzdve élt — a rögre. Magával viszi mindenét családját, karját, de szívét, azt itt hagyja örökre. Tisztelt Ünneplők!

Napjainkban a nyilvánosság legfontosabb témái között szerepel az energiaellátás biztonsága. A jelenlegi extrém

tuk a híreket, egyrészt örültünk, de elsősorban a nyugdíjas bányásztársaink egy részében újra meglevenedtek a bezárással kapcsolatos negatív élmények és nagyon sokan kérdezték, hogy miért a bezárt bányák újra nyitására és miért nem új szénbányák termelésbe állításáról, a szén környezetbarát módon történő felhasználásáról szólnak a hírek. Az elmaradt szakképzés hiányában hogyan lehet biztosítani a bányák szakképzett munkaerővel történő ellátását?

Ugyancsak kérdésként adódik – elsősorban a szakma vezetői körében –, hogy az 1345/2018-as Korm. rendelet, amely az Energetikai Ásványvagyon-

hasznosítási és Készletgazdálkodási Cselekvési Terv gyakorlati végrehajtására adott irányt, miért nem intenzívebben került megvalósításra? Az ebben szereplő szén-dioxid leválasztás, tárolás, átalakítás, a metanol gazdaság Magyarországon történő bevezetése, ha legalább kísérleti jelleggel megvalósult volna, a szén jövőjéről, energetikai célú hasznosításáról, ami számunkra fontos, munkahelyekről, szakképzésről, jövőképről könnyebb lenne felelős döntést hozni, a munkavállalók számára kiszámíthatóbb foglalkoztatási helyzetet teremteni. A visontai és a bükkábrányi szénkülfejtésen dolgozók is várják a bányásznap híreket, érdeklődnek, hogy a sajtóban megjelentek befolyásolják-e az előző bányásznapon bejelentett bányabezárási és rekultivációs munkálatokra vonatkozó határidőket?

Adódik a kérdés, hogy érdemes-e még egyáltalán elindítani a szénbányászatot Magyarországon? Az elmúlt évtizedekben a szakszervezetek európai és hazai szinten egyaránt azt képviselték, hogy az energia-mixben szükség van a szénre, amennyiben azt környezetbarát módon hasznosítják. Elsősorban ellátás-biztonsági szempontból, mert ez európai, magyar nyersanyagra épülő energiatermelés.

Reméljük, hogy a földgázkitermelés növelésére vonatkozó kormányzati törekvéseket siker kíséri. Ugyanakkor itt jegyezzük meg, hogy a fűtő berendezéseknél dolgozók továbbra is várják a korkedvezményes nyugdíjukra vonatkozó kormányzati döntést, akár csak a szénkülfejtésen munkát vállalók.

Tisztelt Hölgyeim, Uraim!

A bányásznap időszakában ünnepli 30 éves fennállását az OMYA Hungária Kft. és a Perlit-92 Kft. Mindkét vállalkozás sikeres és eredményes, jelentős modernizációt hajtottak végre, beruházásaik hozzájárultak a jövőben történő működéshez, a foglalkoztatás fenntartásához. A bányászat egyéb cégeinél is születtek kiváló teljesítmények, az

átgondolt nyersanyag politika, az összehangolt környezetvédelmi fejlesztések, állami beruházások megfelelő szabályozással további ösztönzést adhatnak a bányászati vállalkozások számára.

Köszöntöm ünnepségünkön a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának képviselőit, akik a bányahatósági feladatokat látják el a jövőben. Remélem, hogy a fenti célokban hatékonyan tudják a szakmát segíteni, akár csak a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal és az MVM Energetikai Zrt.

A tudás az iparág fejlesztéséhez nélkülözhetetlen, reméljük, hogy a Miskolci Egyetem a selmecbányai hagyományokat is őrizve megfelelő háttérrel ad a vállalkozások számára. Ugyanis a kutatás-fejlesztés és az innováció csak működő cégeknél képzelhető el.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület szaklapján keresztül is ösztönzi a modernizációs folyamatokat.

A Magyar Bányászati Szövetséggel közös célunk a bányászati vállalkozások sikere, hiszen ez adhat háttérrel a bányászok tisztességes megélhetéséhez.

Tisztelt Bányász Kollégák!

A szakmánk, a kitermelő iparág azt a különleges helyzetet teremti meg, hogy a természeti erőforrásokat birtokba kell venni, a veszélyekkel szembe kell nézni. A bányász az, aki a természeti erőforrásokat úgy állítja be az emberi jólét szolgálatába, hogy az a társadalom egészének megfelelő legyen. A bányászmunka csapatmunka, fegyelmet, elhivatottságot követel a tagjaitól, nem engedi meg, hogy bárki is más rovására jusson előnyhöz, vagy egyéni megfontolásból cselekedve kárt okozzon. Ebből fakad a szolidaritás, amely csapatban, közösségben képes gondolkodni. Ez az a hagyomány, amely őrzi a bányászmunka tisztességét, ez járult hozzá, hogy azokon a bányász településeken is, ahol már nincs bányászat, van megemlékezés, bányásznap ünnepség, akár csak a működő cégeinknél.

Innen is sikeres ünnepség lebonyolítást kívánok. Bízom benne, hogy a 72. Bányásznap üzenetei, a kormányzati támogatás hozzájárul az iparág kiszámítható jövőképehez, a bányászok biztonságos megélhetéséhez.

Ennek reményében nyitom meg a Központi Bányásznap ünnepségünket. Jó szerencsét!

Palkovics László ünnepi beszéde

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Köszöntöm a magyar bányász-társadalom képviselőit!

„Tudomány, kitartás és pénz! Csak e három tényező együttes közreműködése teszi a bányaművelést lehetségesé.” - írta Péch Antal 1881-ben megjelent könyvében. Majd gondolatát így folytatta: ha a tudomány lépést tart a kor követelményeivel, erős támaszt ad ahhoz, hogy fennmaradjon a kitartás, és leküzdhetőek legyenek a pénz esetleges hiánya miatti nehézségek is.

A magyarországi bányászat története – jól tudjuk – a honfoglalásig nyúlik vissza, az írásos emlékek szerint már Szent István király adományozott kiváltságképpen, sóbányát. Az 1200-as évektől pedig már rendszeresen szerepel az aranybányászat az adománylevelekben, sőt megjelent a „tárnokmester”

titulus is. Mivel a mester feladata volt a bányajövedelmek kezelése is, joggal vélhetjük, hogy a bányászat már kiterjedt, fontos gazdasági ágazattá vált. Nem véletlen tehát, hogy a XIII. században az Európában kitermelt arany döntő része Magyarországon került a felszínre. Ahogyan az sem, hogy a bányászat, majd később a hozzá kapcsolódó kohászat, évszázadokon keresztül adott megélhetést az embereknek, és jelentős bevételt a bányavállalatoknak és az államnak. Nemcsak a kitermelt ásványi kincsekre lehetünk azonban büszkéek, hanem a századok alatt felhalmozott tudásra, szakértelemre és tudományos alkotóerőre is. Mert a bányászat nemcsak termelési, hanem tudásközponttá is tette Magyarországot.

Bizonyítékaink vannak arra, írja szintén Péch Antal, hogy a magyar bányászat „már a legrégibb időkben is híres volt a külföld előtt, és magyar bányászok gyakran kértettek [...] tanácsadás vagy az üzemnek javítása és berendezése végett.” 1452-ben VI. Henrik angol király említi meg szakértelmüket és III. Iván moszkvai nagyfejedelem is bányászokat kért Mátyás királytól.”

Évszázadokkal később is élt a hagyomány, a Selmeci Akadémia elődjének számító Bergschule 1735-ben jött létre, és Európa-szerte ismert magas szintű, sokoldalú képzést nyújtott.

Múltjára méltán büszke szakma ünnepnapja tehát a mai, amelynek tagjai hozzáértésükkkel, kitartásukkal és alkotóvállalásukkal írták be magukat történelmünkbe.

Külön köszöntöm mindazokat, akik a mai napon elismerésben részesülnek. Önök azok, akik – az elmúlt igen nehéz időszakban – kiemelkedő teljesítményt nyújtottak. A kitüntetések azt jelzik,

hogy az Önök munkája, hozzáértése és kitartása nemcsak szűkebb közösségüket szolgálta, hanem hozzájárult a szakma hírnevének öregbítéséhez és az ország előre jutásához is. Külön öröm, hogy a mai ünnepet itt Salgótarjánban köszönthetjük, hiszen a város – bár a település története a honfoglalásig nyúlik vissza – létét a bányászatnak köszönheti. A kitermelés 1850-es években kezdődött meg, ami magához vonzotta a vasút és az ipar kiépülését is, így vált a korabeli kis agrártelepülés iparvárossá. Salgótarján 1922-ben, idén 100 éve emelkedett városi rangra.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Mindazon elkötelezettségre, tudásra és hozzáértésre, amit a magyar bányászat egésze jelent, minden eddiginél nagyobb szükségünk van. Eddig is ismert tény volt, hogy a bányászatnak a digitalizáció mellett is jelentős szerepe lesz, amit tovább erősít a magyar gazdaság növekedése. A modern termelés legnagyobb kihívásai ugyanis már a bányászati nyersanyagellátás biztosításában vannak.

Ugyanakkor az az egész világra kiterjedő energiaválság, amellyel most kell szembenéznünk, ezen messze túlmenően értékelte fel a hazai bányászat, és a hozzá kapcsolódó innováció és tudományos kutatások szerepét. Küzdelmes, nehéz, embert próbáló éveken vagyunk túl.

Az elmúlt években olyan eseményekkel kellett szembenéznünk, amilyenekre itt Európa közepén, a XXI. században az emberek nem számítottak. Világjárvány, világválság és most a szomszédos országban a háború. Egyenként is szinte leküzdhetetlennek látszó események. Magyarország, a magyar emberek megállták a helyüket a

járvány okozta rendkívüli helyzetben és az azt követő visszaesés idején is.

Ennek volt köszönhető, hogy a járványt követő válságból igen gyorsan állt fel az ország. Sőt, a visszaesést rövid időn belül növekedés váltotta fel. Tavaly már 7,1 százalékos volt a növekedés, szemben az 5,4 százalékos uniós átlaggal. Az idei évben is gyorsabb a magyar gazdaság növekedése az uniós átlagnál, az első két negyedévben 8,2, illetve 6,5 százalékos volt. A beruházások pedig – amelyek a jövőbeni fejlődést vetítik előre – tavaly és az idei év első félévében is kiemelkedően magas értéket értek el.

A munkában állók száma is rekordot döntött, már több mint 4,7 millióan dolgoznak, erre a rendszerváltás óta nem volt példa. Nógrád megyében is hasonló folyamatok figyelhetők meg, a foglalkoztatottak száma 2010 óta 11 ezer fővel emelkedett. A munkanélküliek száma

vissza. A járvány sajnos itt is éreztette hatását: mintegy 6 ezer munkahelyet sodort átmenetileg veszélybe. A kormány munkahelyteremtő intézkedéseinek eredményeképp a foglalkoztatás újra megközelíti a járványt megelőző szintet, azonban még elmarad a 2019-ben mért értékhez képest. Van tehát még tennivaló a megyében, a kormány ezért továbbra is támogatja a munkahelyteremtést.

Ugyanakkor számolnunk kell a háború és a mögöttünk hagyott világgazdasági válság gazdasági hatásaival is. Ezek egyike az infláció, ami már tavaly megjelent a világ szinte minden országában, és ami a mi esetünkben „importált” inflációt jelentett. Ennek két fő oka volt: az egyik az, hogy a járvány idején hiányok alakultak ki, emellett globálisan, szinte azonos időben indultak újra a gazdaságok, egyszerre ugrott

2010 és 2022 második negyedéve között 15 ezerről közel felére, 8 ezer főre esett

meg az energia- és nyersanyag-igény, és ez vezetett áremelkedésekhez. Ezt

tevézte az orosz-ukrán háború kitörése és a hozzá kapcsolódó uniós szankciós csomagok. A világpiacon rendkívüli mértékben drágultak meg az energia-hordozók, amit a szállított mennyiség visszaesése követett, ami egyfajta ördögi körként az árak további emelkedésével járt.

A helyzetet tovább rontja, hogy Európa rendkívül komoly nehézségekkel néz szembe az energiaellátás biztonságát tekintve is. Vagyis már nem csupán az a kérdés, hogy mennyibe kerül a gáz és az olaj, hanem az is, hogy meg tudjuk-e szerezni ezeket. A legfontosabb feladat tehát, hogy gondoskodjunk Magyarország energiabiztonságáról. A kormány éppen azért hirdette ki az energia-veszélyhelyzetet, hogy biztosíthassa a folyamatos energiaellátást és fenn tudja tartani a rezsielőcsökkentést.

A kérdés hosszabb távú megoldása érdekében, pedig hét pontból álló intézkedési tervet fogadtunk el, amelynek része a mátrai erőmű blokkjainak újraindítása, a hazai lignit- és barnaszén-kitermelés fokozása, valamint a hazai gáztermelés növelése, másfél milliárdról kétfélmilliárd köbméterre.

Ezeknek az intézkedéseknek az az alapja, hogy rendkívüli mértékben felértékelődtek a hazai energiaforrások, ez pedig gazdaságossá teheti a kitermelést. A Mátrai Erőmű tavaly a hazai villamosenergia-termelés hozzávetőleg egytizedét adta. Az erőmű teljesítménye már idén érezhetően emelkedik, a következő években pedig – további beruházásokkal – ez még nagyobb arányban növelhető.

Ezzel párhuzamosan a lignitbányászat felfuttatására is sor kerülhet

BÁNYAMUNKÁS

2025-ig, az erőmű tervezett bezárásáig. Ennek során a magyarországi lignitkitermelés fokozatos lépésekben haladva ismét elérheti a közel 6 milliárd tonnás szintet. Jelenleg dolgozunk azon az intézkedési terven is, amelynek célja a barnaszén bányászatának növelése. Ez megítélésünk szerint az átlagos 50 ezer tonnáról, akár évi 280 ezerre is emelhető. Ennek kapcsán jegyzem meg, hogy a szénleptároló és tisztaszen technológiák térhódításával Salgótarján térségében is lehetőség nyílt az itt lévő szénkinces esetleges jövőbeli kiaknázásra. Mindezek mellett tervezzük a belföldön kitermelt szénhidrogének mennyiségének növelését, ezt célozza a Corvinus projekt. Azt reméljük, hogy ennek révén a békési gázmező kitermelése már a következő fűtési szezonban megkezdődhet, és az azt követő években

nagymértékben hozzájárul majd a hazai gázfogyasztás fedezéséhez. Ahogyan más beruházásoknál, úgy itt is fontos szempont, hogy a helyi vállalkozók is lehetőséget kapjanak a bekapcsolódásra és új munkahelyek jöjjenek létre. Ahogyan ezt megelőzően, természetesen most sem veszítjük szem elől a klímacélokat, ezek továbbra is a fókuszban maradnak.

Nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy ezeknek a terveknek a megvalósításában nélkülözhetetlen, kiemelt szerepük van a szakképzett, tapasztalt bányászoknak, a szakma minden képviselőjének, ahogyan az innováció és tudományos kutatás területén dolgozóknak is. Tehát a bányászokra, a szakmában dolgozóakra továbbra is szükség van. Elmondhatom azt is, hogy a magyar emberek változatlanul büszkék

a magas szakmai tudással bíró, értékeit megőrző, összetartó bányászközösségre.

Ismét Péch Antal szavaival szólva: A magyar bányászok „mindig újra felküzdötték magukat elődeik magasságára [...] Teljes megnyugvásunkra szolgálhat ama tapasztalás, hogy bányamívelőknek még eddig mindig sikerült a [...] nehézségeket a tudomány vezérlete alatt folytatott kitartó munkával legyőzni; [...] és ezért remélhetjük, hogyha nem pihenünk, hanem mindig ébren és a küzdelemre készen leszünk, és a tudománnyal lépést tartunk, ennek segítségével ezentúl is győztesek fogunk maradni, mihez adjon isten sok szerencsét!”

Köszönöm, hogy meghallgattak, köszönöm, hogy együtt ünnepelhetek Önökkel.

Prof. Dr. Palkovics László technológiai és ipari miniszter **„Miniszeri Elismerő Oklevél”** és **„Kiváló Bányász kitüntető cím”** miniszeri elismeréseket adományozott.

A 2022. évi Bányásznapi alkalmából **miniszeri elismerésben részesült: Boda Ervin**, az SZTFH Veszprémi Bányafelügyeleti Osztály bányafelügyeleti ügyintézője. **Dobos Szabolcs**,

a MOL Nyrt. bányamérési szakértője. **Erdei Zoltán András**, a MOL Nyrt. geológiai felügyelője. **Földi Zoltán**, az SZTFH Szolnoki Bányafelügyeleti Osztály bányafelügyeleti ügyintézője. **Frank Tamás**, a MAB Tarnóca Kft. ügyvezető igazgatója. **Fülöp Éva**, az SZTFH Adattári Osztály bányafelügyeleti ügyintézője. **Majtényi Melinda Mária**, az SZTFH Budapesti

Bányafelügyeleti Osztály bányafelügyeleti ügyintézője. **Remeczki Ferenc**, az MB 2001 ügyvezető igazgatója. **Sztancsik Szabolcs**, az MVM Mátra Energia főtechnológusa. **Tóthné Weisz Ildikó**, az SZTFH Pécsi Bányafelügyeleti Osztály igazgatási ügyintézője. **Dr. Vadászi Marianna**, a Miskolci Egyetem MFK egyetemi docense. **Varga József Endre**, a Kappel-Bányatervezés Kft. bányászati-környezetvédelmi tervező mérnöke. **Virág István**, az SZTFH Miskolci Bányafelügyeleti Osztály bányafelügyeleti ügyintézője. **Vlasics Zsolt**, a Rotary Fűrési Zrt. vezérigazgatója, a GEOINFORM Kft. igazgatója.

A 2022. évi Bányásznapi alkalmából **„Kiváló Bányász kitüntető cím”** miniszeri elismerésben részesült: **Belső László**, a Bányavagyon Hasznosító karbantartó lakatos. **Bóna Róbert István**, az MVM Mátra Energia Zrt. Visonta Bánya bányai igazgatója. **Cseresnyés József**, a ROTARY FÜRÁSI Zrt., Fűrész és kútjavítás szervezet fűtőmestere. **Csorba Ákos Levente**, az MVM Mátra Energia Zrt. Visonta Bánya gépmestere. **Elek Sándor**, a HEXUM Földgáztároló Zrt. termelőmestere. **Fehér József Zoltán**, a Perlit 92' Kft. szállítási vezetője. **Flick István**, a Kvarc Ásvány Kft. műszakvezetője. **Földesi Péter**, a MOL Nyrt. kútmunkálási felügyelője. **Gulyás Péter**, a MECSEKÉRC Zrt. bányászati divízióvezetője. Kaszanyi Károly, az O&GD Central Kft. gázgyűjtő kútkelzője. **Katona Tibor**, a RIKOPET Kft. termelési vezetője. **Kiss Román**, a MOL Nyrt. karbantartási

szakértője. **Komlósi József**, a Magyar Földgáztároló Zrt. tárolói operatív szakértője. Madarasi László, a KÖKA Kft. Miskolc Mexikóvölgyi Kőbánya bányamestere. **Mihalóczki Imre**, az MVM Mátra Energia Zrt. Bükkábrányi Bánya gépkezelője. **Molnár János**, az OMYA Hungária Kft. rakodógépkezelője. **Nagy Sándor**, a KÖKA Kft. szakvezetője. **Noltész József**, a NITROKÉMIA Zrt. üzemvezetője. **Podonyi László**, a MOL Nyrt. Algyő Régió termelési operátora. **Réz István**, a GEOINFORM Kft., Felszíni kútszervizek szervezet felszíni szervizek adatfeldolgozója. **Szűcs Krisztina**, a Lasselsberger Hungária Kft. felelős műszaki vezetője. **Terhes Zoltán Zsolt**, az MFGT kútmunkálat menedzsmint csoportvezetője. **Varga Sándor**, az EDV Zrt. Víztermelő Bányüzem műszaki munkatársa. **Vigh József**, az MVM Mátra Energia Zrt. Bükkábrányi Bánya kotrómestere.

A Magyar Bányászati Szövetség **„HÁROM ÉVTIZED A MAGYAR BÁNYÁSZATÉRT” MBSZ emlékérmeket adományozott** – tisztelete és köszönete jeléül – a 72. Bányásznapi országos központi ünnepsége alkalmából elsőként Miniszter Úrnak és az ünnepi elnökségnek. **Prof. Dr. Palkovics László** úrnak az Innovációs és Technológiai Minisztérium, majd a Technológiai és Ipari Minisztérium miniszterének. **Dr. Fónagy János** országgyűlési képviselő úrnak korábbi ágazati miniszternek, a Gazdaságfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkárnak, miniszter-helyettesének. **Dr. Koncz Zsófia** országgyűlési képviselő asszonynak, a Technológiai és Ipari Minisztérium parlamenti államtitkárnak, miniszter-helyettesnek. **Dr. Biró Marcell** úrnak a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének. **Dr. Czepek Gábor** úrnak az MVM Energetika Zrt. elnök – vezérigazgatójának. **Horváth Péter János** úrnak, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal elnökének. **Dr. Hatala Pál** úrnak, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnökének. **Rabi Ferenc** úrnak, a Bánya Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete elnökének. **Prof. Dr. Mucsi Gábor** úrnak a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékánjának. **Fekete Zsolt** úrnak, Salgótarján Megyei Jogú Város polgármesterének. a 72. Bányásznapi országos központi ünnep-

sége házigazdájának. **Kovács Pál** úrnak az NFM korábbi energiaügyért felelős államtitkárnak, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal energetikáért felelős elnökhelyettesének. **Dr. Káldi Zoltán** úrnak a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága országos bányakapitányának.

A Magyar Bányászati Szövetség a **„MAGYAR BÁNYÁSZATÉRT” emléklapok**at, a Bánya Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete Elismerő Oklevél kitüntetését adományozott:

Salgótarján Megyei Jogú Város alapításának 100 éves jubileuma alkalmából, **Fekete Zsolt** polgármester úrnak. Az OMYA Hungária Kft. alapításának 30 éves jubileuma alkalmából, **Dr. Vágvölgyi Sándor** ügyvezető igazgató úrnak. A Perlit 92' Kft. alapításának 30 éves jubileuma alkalmából **Dr. Farkas Géza** ügyvezető igazgató úrnak.

„Bányász Szolgálati Oklevél” kitüntetésben részesült:

45 éves szolgálata elismeréseként Kövesdi Alajos a KVARCHOMOK Kft. termelésirányítója.

40 éves szolgálata elismeréseként Gombás Attila MECSEKÉRC Környezetvédelmi Zrt. Speciális villanyszerelője.

35 éves szolgálata elismeréseként Huszár Attila a Bányavagyonhasznosító Nonprofit Közhasznú Kft. műszaki referense. **Lázár László** a Magyar Földgáztároló Zrt. műszakfelelőse. Somlai Ottó a GEOINFORM Kft kútszervíz műveletirányítója.

20 éves szolgálata elismeréseként Fábíán András a KÖKA Kő- és

Kavicsbányászati Kft. szakvezetője.

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Elnöksége a településen élő aktív- és nyugdíjas bányászok közössége támogatásáért, a bányász emlékek és hagyományok ápolásáért - a helyi szervezetek javaslatára - **emléklapot és ezüst bányászgyűrűt adományozott: Szücsné Posztovics Ilona** asszonynak Tatabánya Megyei Jogú polgármesterének. **Jakab Gábor** úrnak Rákóczi Bánya község polgármesterének. **Tóth Zoltán** úrnak Bajót község polgármesterének.

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Elnöksége a bányász kulturális örökség és hagyományörzés terén végzett kiemelkedő munkásságának elismeréseként **Művészeti Nívódíjat adományozott: a Nekézsenyi Hagyományörző Pávákör és Citerazenekar**, valamint művészeti vezetője **Magyar Natália Boglárka** részére. **Végh Éva** festőművész részére.

Molnár G. Krisztina író, költő, újságíró részére.

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Elnöksége köszönetét fejezte ki **Hámori István Péternek** a Bányamunkás főszerkesztőjének **20 éves újságírói, szerkesztői munkásságáért. Dobor Istvánnak** a nógrádi bányász nyugdíjasok érdekében végzett munkásságáért, vezetői tevékenységéért.

SALGÓTARJÁN Város nevében Fekete Zsolt polgármester úr elismerést adott át **Rabi Ferencnek** a BDSZ elnökének.

2029-ig fog termelni a Mátrai Erőmű

A 2022. szeptember 8-ai kormányinfón, Gulyás Gergely miniszterelnökséget vezető miniszter bejelentette, hogy a Mátrai Erőművel kapcsolatban két döntést hozott a kormány: folytatják a zöldberuházásokat, ha pedig rendelkezésre áll a helyreállítási alap, akkor még nagyobb ívű terveik is vannak.

Elmondta, hogy a jelenlegi helyzetben a lignittel való energia-előállítás elkerülhetetlen, s a kormány arról döntött, hogy 2029-ig fenntartja ezt, az erőmű addig biztos működni fog. Ugyanakkor a hazai barna-kőszénbányászat termelését meg kell emelni.

- hj -

Országos elnökségi ülések

Augusztus 17.

A testület tájékoztatást kapott – az elnök és az érintett elnökségi tagok beszámolója alapján - a 72. Központi Bányásznapi és a megyei, helyi ünnepség előkészületeiről, feladatairól. Döntött a BDSZ Művészeti Nívódíj és a polgármesteri kitüntetésekről.

Ezt követően a BDSZ alelnöke előadásában előterjesztés hangzott el a BDSZ 2023. évi oktatási-, képzési ter-

véről.

Végül a BDSZ elnöke tájékoztatta a testületet az Ipari- Energiaipari Szakszervezetek Szövetségi munkájáról, a jövőben történő szövetségi munkáról.

Az elnökségi ülés az Egyebek napirenddel zárult.

Szeptember 7.

Az elnökség – az érintett testületi tagok közreműködésével - megtárgyal-

ta a „Foglalkoztatási várakozások a bányaiiparban és a könnyűiparban, az alapszervezeti tapasztalatok összegzése a tagozatok és a cégek szakszervezeti képviselőinek helyzetértékelése alapján” című napirendi pontot.

Ezt követően, a tagozati elnökök előadásában Tájékoztató hangzott el a tagozatok munkájáról.

Végül az Egyebek napirend zárta a testületi ülést.

Bányásznap pillanatképek 2022

A Bányásznap ősi szakmakultúránk legnagyobb mai ünnepe, amely szervezői illeszkedik ahhoz a nagy egészhez, amit úgy nevezünk, hogy bányász hagyomány. A tradíciók ápolása mindig jelen volt az adott kor bányászatában, hol nagyobb tüzzel égett, hol csak parázslott, de sosem hunyt ki a láng.

A magyar bányászat sikeres éveiben, kellő anyagi háttérrel megtámogatva, megbízhatóan működtek a bányászok közösségi szinterei, éltek a művelődési házak, a bányászklubok, szólt a bányász fűvősenekar, énekeltek a bányászkarok, rendszeresen léptek fel a táncegyüttesek, színjátszócsoporthoz.

A rendszerváltást követően – de már a szénbányászat visszafejlesztése idején is –, egyre kisebb felülettel rendelkezett az a háttér, amely anyagi és erkölcsi támogatást nyújthatott a bányász kultúra köve-

teinek. Az a bizonyos tűz – cseppet sem a résztvevők megcsappant lelkesedéséből, hanem az eszközrendszer, az intézményhálózat széthordása, a felhalmozott értékek elherdálása, az irányított rablógazdálkodás következtében – takaréklángon égett.

Minél több termelő bányára került bezárásra, annál inkább kapott jelentőséget az aktív bányászok és a bányásznyugdíjasok által transzformált akarata, hogy a szakma tárgyi és szellemi értékei valamilyen formában fennmaradjanak, s a szakma által összegyűjtött kincsek ne merüljenek feledésbe.

Nem kis mértékben a

Budapest, BDSZ központ

BDSZ kongresszusai által is meg- és újrafogalmazott határozatai és a települési alapszervezetek, a nyugdíjas szakszervezeteink hagyományápolás iránt érzett hite következtében ez a munka lendületet kapott. Ennek eredményeképpen – tudomásom szerint –, ma nem létezik olyan egykori bányásztelepülés, ahol nincs valamilyen formában jelen a bányászat. Akár a termeléssel felhagyott bányában egy felújított vágatrész, akár egy emléktábla az egykori bányauzem falán, vagy éppen egy emlékmű, egy szobor, egy csille, de folytatható a sor a bányásmúzeummal, szabadtéri kiállítóhellyel, vagy éppen egy kisebb-nagyobb

emlékszobával, ahol helyet kapnak a szakma rekvizitumai, eszközei, szellemi és tárgyi emlékei.

Míg a bányász hagyományápolás sok területén volt tapasztalható hullámvölgy (Majd látványos felemelkedés), addig a Bányásznap töretlenül vonult végig a bányászok és a bányásztelepülések között, de a bányásztelepülések egész sorában.

Ez a hagyomány – ahogyan az elején írtam – ősi szakmakultúránk legnagyobb mai ünnepe.

Az alábbi néhány fotó arról tanúskodik, hogy ott él az egykori bányászok szívében, s a helyi önkormányzatok sem felejtik, hogy mit köszönhet településük az iparágának.

Hámori István Péter

Mátramindszent

Nagykovácsi

Mór

Tatabánya, Szalamander

Fotó: Fehér János

Magyarországi bányászati múzeumok V. Bükkábrányi bányász emlékház

Bükkábrányban és környékén az 1970-es években kezdtek a lignit után kutatni. Ennek oka akkor még egy új, az akkor Gagarin Erőműnek nevezett hőerőmű – ma Mátrai Erőmű – párjának megépítése volt. Azonban az új létesítmény nem valósult meg anyagi okok miatt, ezért a bánya a beindulásától kezdve a visontai erőműbe szállította a kitermelt anyagot – akkor még közúton. Jelen sorok írója emlékszik még azokra az időkre, amikor a 3-as számú főúton kilométereken át kellett kerülgetni a szénrel teherautókat.

A bükkábrányi külfejtéses bányauzem 1985-ben kezdte meg működését. Innentől kezdve a település és környé-

kének több száz lakosa élt a bányauzem-ből. Nem volt ismeretlen előttük az iparnak ez az ága, mert voltak már korábban is, akik a mátrai bányákban dolgoztak, de azok mélyművelésűek voltak – míg itt a külszínen folyt a termelés. A több mint 400 millió tonnára becsült és 8-10 méter vastag lignit kitermelését 40 évre tervezték a bánya nyitásakor. Akkor még csak évi 100 000 tonna termelést terveztek, de ez hamarosan évi 3 millió tonnára nőtt.

A bánya akkor került a közérdeklődés középpontjába, amikor az 1990-es évek elején a hatalmas kotrógépek mocsári ciprusok megkövesedett törzseit tárták fel.

A bükkábrányi bánya érdekessége, hogy itt működik a világ legnagyobb kompakt, marótárcsás kotrógépe, amely 7 emelet magas, 70 méter hosszú, és súlya 1 650 tonna.

A bányász emlékház létrejött a Bükkábrányi Bányász Hagyományokért Egyesület, a helyi önkormányzat és a Mátrai Erőmű Zrt. együttműködésének köszönhető. Megnyitására 2007 szeptemberében, a bányásznapon került sor.

Nem csak a hagyományos kiállítást tekintheti meg itt a látogató. A szabadtéri területen kiállításként szénzállító csillék, vonatszerelvény, íves és hidraulikus támaszok, szállítószalagok, valamint egy láncszem az imént említett rekord méretű kotrógépről. Különlegesség, és Bükkábrány mellett csak a tatabányai skanzenben látható az az úgynevezett láncos vonszoló, amely a mélyművelésű bányákban szolgált a termelvény továbbítására. Az udvaron elkészült egy lejtakna másolata. A bányaidomkőből épült boltívet és az ácsolatot a helyi bányászok építették fel.

A szabadtéri bemutató leglátványosabb darabja az emlékház udvarán álló E-303-as villanykotrógép, amellyel így megmenekült a beolvasztástól. A kotrógépet vonulása közben (2010. 03. 29-30-án) a bánya szerelőterén felújították, így szép állapotban kerülhetett végleges helyére.

Magában az épületben lévő kiállítá-

son a szerszámok, technikai eszközök mellett megtekinthetők a bányásviselés emlékei, kiegészítései is. Fotókon mutatják be a fellelt mocsári ciprusokat, amelyek egy-egy példánya a Miskolci Hermann Ottó múzeumba, az ipolytarnóci kiállítóhelyre és Budapestre, az Állami Földtani Intézetbe került.

Az emlékház nem csak a bükkábrányi, hanem a bükkvidéki bányászat történetét is igyekszik bemutatni, így külön táblákon láthatjuk például az egercsehi bánya történetét, az ott dolgozók munkáját és életét is.

Figyelemreméltó, hogy a helyiek szeretnék bővíteni a múzeumot, ezért igyekeznek a bányauzemben, az erőműben a már nem használt vagy leszerelt gépeket, berendezéseket megszerezni.

A bükkábrányi bányász emlékház és kertje – hasonlóan számos bányásztelepülésünkhöz – egyben a helyi rendezvények, ünnepségek helyszínévé is

vált az elmúlt évek alatt.

Az intézményt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei önkormányzat közgyűlése felvette a megyei értéktárba. Az önkormányzat 2018-ban megkezdte az emlékház interaktív múzeummá alakítását, amelyet 2019-ben fejeztek be.

Egy, a hazai bányászati múzeumokról készült jelentés így fogalmaz 2011-ben az emlékházról:

„A bükkábrányi bányász emlékház egy, hazánkban ma már ritka kiállítási műfaj: valós, nagyvállalati háttérrel, önkormányzat által támogatott olyan civil kezdeményezés, amelyet alig látunk sajnos. A Mátrai Erőmű Zrt. támogatása a bányász közösség megerősítését szolgálja, a helyi önkormányzat pedig nyilván a település büszkén vállalt és meghatározó bányász múltjának reprezentálását tartja fontosnak”

Mednyánszky Miklós

BÁNYAMUNKÁS

Pápis László
1960 - 2022

Gyászol a bányász szakszervezeti mozgalom, a bányásztársadalom. Gyászolunk és szomorúak vagyunk, mert szegényebbek lettünk egy nagyszerű munkavállalói érdekvédővel, kollégával, baráttal, Pápis Lászlóval.

Végtelen szomorúságunk oka az is, hogy bízunk, reménykedtünk felépülésében, abban, hogy az orvosi kezelések után lehetővé válik, hogy újra jöjjön székházunkba, elnökségi és országos tanácsulésekre, hogy élvezhessük egyéniségét, barátsága kisugárzását, hogy lényeglátó véleményével, vitakészségével segítse a munkánkat a BDSZ társadalmi alelnökeként, képviseljen bennünket a Magyar Szakszervezeti Szövetség tanácsában. Várták a kollégák a Mátránál is ahol hihetetlen energiával, tenni akarással és szakmabiztonsággal vezette titkárként a szakszervezeti bizottságot, és a Központi Üzemi Tanácsot elnökként. A Felügyelőbizottság tagjaként megjelentette a munkavállalók és a nyugdíjasok érdekeit.

1978-ban érettségizett a gyöngyösi Vak Bottyáni Szakközépiskolában, s a Mátrai Szénbányák ecsédi külfejtéses bányauzeménél helyezkedett el, mint autóvillamossági szerelő. Innen ment 1979-ben technikumba, s megszerezte a gépipari technikai végzettséget. 1980-ban - egy kis pályamódosítással - nehézgép-szerelő lett. 1974-ben, még a középiskola kezdetén belépett a szakszervezetbe. Tisztségviselő először a nyolcvanas évek közepén lett, amikor bizalmasnak választották. 1988-tól már főbizalmi volt a nehézgép-javító részlegnél, majd még ebben az évben az ecsédi külfejtéses bányauzem szakszervezeti titkárhelyettesévé választották. Elég mozgalmas időszaka volt ez a helyi érdekvédelemnek. Azokat a tevékenységeket, amelyek nem közvetlenül a széntermeléssel voltak kapcsolatban, kiszervezték a cégtől. Ez történt a társaságukkal is 1991-ben, s MET Kft néven működött tovább. Fő profiljuk a peremkülfejtések üzemeltetése volt Kazáron, Tatabányán, Oroszlányban, de csövezetek építéssel is foglalkoztak. 1992. május elsején választották a kft

szakszervezeti bizottságának a titkárává. Ezt a tisztséget egészen 1998-ig, a társaság felszámolásáig töltötte be. 1999. július elsején került a Mátrai Erőmű Rt-hez, a karbantartás területére, mint gépmester. Miután az akkori főbizalmi nyugdíjba vonult ő lett az utódja, a termelési terület utáni legnagyobb terület szakszervezeti tisztségviselője. 2006. december 15-éig töltötte be ezt a funkciót. A 2003-as választáskor a Mátrai Erőmű Rt szakszervezeti bizottságának titkárhelyettese lett, de előtte, 2001-ben a társaság felügyelő bizottságába és az üzemi tanácsba is beválasztották. 2004-től a központi üzemi tanácsba delegálták. 2006. december 15-én voltak a társaság BDSZ szervezeténél a testületi választások, ahol - miután az elődje, Kármán Csaba, nyugdíjba vonult - két jelölt közül őt választották a Mátrai Erőmű Zrt bányászszakszervezetének titkárává. 2007. január 12-től pedig a központi üzemi tanács újraválasztott elnöke volt. 1989-ben tagja lett a BDSZ szövetségi - később országos- tanácsának, 2006 decemberétől az országos elnökségének.

A nemzetközi munkában is aktív volt, hallgattak a szavára. A német tulajdonlás időszakában az RWE Power és az RWE Energie közös Európa Fórumában az ügyvivő testület tagja lett, Medveczky Zsolttal és Lőrinc Mihállyal együtt a Fórumban arra törekedtek, hogy a Mátrai Erőmű Zrt pozícióit erősítsék. Ahogy fogalmazott: „mindig elmondtam, hogy a Mátra él, dolgozik, jól dolgozik, hogy tudatosodjon: ez a mi munkánk eredménye.”

Szociális érzékenysége, az emberi gondok, nehézségek kezelése, megoldása pályafutását meghatározta, s tenni akarásának egyenes következménye volt, hogy jelentős szerepet vállalt a munkavállalói érdekvédelemben. Hozzá mindig bizalommal és bátran fordulhatott a gondjaival küzdő munkavállaló. A támadhatatlan elkötelezett-

sege volt az az erő, ami tartást, hitet, erkölcsi alapot adott a munkájához.

Emberközeli szakszervezetet mondta egy Bányamunkás interjúban. „Akkor lehetünk sikeresek, ha az ember szolgálatának tekintjük a munkát, s maximális erőbedobással, az irántuk érzett tisztelettel látunk neki.” Így védte az aktív és a nyugdíjas tagok érdekeit, ezért bővítette folyamatosan a tudását, felkészültségét, - utoljára a Szent István Egyetem humánerőforrás menedzseri szakán.

Felkészülten vitatkozott a munkáltatókkal, részese volt a villamosenergia-ipari és a bányászati ágazati párbeszédnek. Sztrájk és demonstrációs helyzetekben kellett helytállni, megszervezni az akciókat, munkavállalói villamos áram kedvezményért, bérért, munkabiztonságért, CO2 kvótáért, kedvezményes nyugdíjért, kollektív szerződésért.

Példamutató hozzáállással foglalkozott az emberek ügyeivel, sokszor

figyelmi helyzetekben, védte és képviselte a bányai par szociális vívmányait. A mindenkori menedzsmenttel igyekezett korrek, kiszámítható kapcsolatot kialakítani, akár csak a villamos szakszervezettel, a visontai, bük-kábrányi és a központi karbantartó, valamint a nyugdíjas alapszervezetekkel.

Mint a BDSZ országos testületeinek tagja, az üléseken mindig aktívan vett részt a vitában, megszólalásai alapos tudásról, szakmai tájékozottságról tanúskodtak, s a szakszervezeti gyakorlat során szerzett tapasztalatokon alapultak. Gyakran hozta konkrét példáit a mátrai területről, ezzel is bizonyítva véleményének hitelességét. Nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a grémiumok megfontolt, kellő érvekkel alátámasztott döntéseket hozzanak.

Munkásságát országos szinten is elismerték. Szakmai kitüntetései bizonyítják ezt, a Kiváló Bányász, Borbála érdemérem, Miniszteri Elismerő Oklevél, BDSZ érdemérem, Bányai par Ágazati Párbeszéd Fejlesztéséért Emlékérem.

Pápis Lászlónak a szakszervezeti mozgalomban eltöltött negyvennyolc éve, életműve, hagyatéka arra kötelez bennünket, hogy a jövőben is őrizzük meg a tőle kapott tapasztalatokat, szakszerűséget, a társadalmi, emberi gondok iránti eredendő érdeklődést és őrizzük meg a család iránti szeretet, mint ahogy tette ezt Ő is. Nagyon fontos a családom segítsége - mondta egy alkalommal - mert ők biztosítják a nyugodt hátteret, ehhez az egyébként sokszor feszített munkatempóhoz, munkaidőt nem ismerő, idegeket sem kímélő munkához.

Kedves Laci!

Aggódva figyeltük, figyeltem harcod az alattomos betegséggel. Eszembe jutnak az utolsó két évben folytatott telefon beszélgetéseink. Betegséged alatt is a szakszervezeti érdekvédelmi stratégiai, taktikai, gyakorlati tapaszt-

talataidat, tanácsaidat osztottad meg velem. Aztán szóba kerültek a trombo-citaszámok, a kezelések, a közérzeted. Csodáltam a lelkierőd, igyekeztem a távolból is segíteni. Bízom benne, hogy még személyesen is találkozunk, hogy eltünteted a szervezetedből a beteg sejteket. Az utolsó két hétben aggódva figyeltem a kórházi kezelésről érkező híreket, bízom benne, hogy az összejt beültetés után javulás következik be az állapotodban, de a betegség nem bírt a lélekkel, hát legyőzte a testet.

Nehezen búcsúzunk Tőled. Sajnos már nem vagy közöttünk, csak emlé-keddel, de eljöttünk, itt vagyunk, volt munkatársaid, kollégák, barátok nevében, hogy tisztelegjünk és fejet hajtsunk ravatalod előtt, hogy végső búcsút vegyünk Tőled a szakszervezeti vezető-től, a munkatárstól, a jó baráttól.

Igazi szakszervezeti ember voltál, határozott érdekvédő, aki több évtizeden át fáradhatatlanul küzdött a dolgozók jobb sorsáért.

Még kell egy kis idő, hogy rádöbbenjünk, nem vagy köztünk. Az utolsó bányajárás, melyről nincs visszatérés egyedül kell megtenned, gazdag élet-tudat, nemes küldetésed sajnos véget ért.

Gyászol a bányásztársadalom, kollégáid, a szakszervezetünk.

Búcsúzunk Tőled Arany János sorai-val, köszönve, hogy segítettél bennünket.

„Nem hal meg az, ki milliókra költi Dús élete kincsét, ámbár napja múlt, Hanem lezárva, ami benne földi, Egy éltető eszmévé finomul, Mely fennmarad és nőttön nő tiszta fénye, Amint időben, térben távozik, Melyhez tekint fel az utód erénye: óhajt, remél, hisz és imádkozik.” Nyugodj békében! Utolsó Jó szerencsét, Laci!

Rabi Ferenc a BDSZ elnöke

(Elhangzott 2022. július 6-án, a rózsaszentmártoni római katolikus templomban, Pápis László búcsúztató-ján)

Mit üzen a múlt?

Rövid visszapillantás a bányász sportra

Szubjektív bevezető

Révfülpön a Szigeti Strandon réges-régen (30 éve?) találkoztunk délelőttönként vidám gyerekekkel, a „bányászából” jöttek, így mondták. Délben elmentek ebédelni, majd dél után is együtt játszottak, fociztak. Az enyémek irigyelték a „kastélyból” jövőket. Most, amikor már Sir David Balaton Castle a neve, még mindig erre emlékeznek. A mai Vakáció tábor mellett található az egykori Országos Érc-és Ásványbányász Üdülő. „A legnagyobb vállalati üdülő Révfülpön épült.” - olvasható a Magyar Bányászati évezredes története 3. kötetében. Most Sport Üdülő.

Itt jegyzem meg, hogy a fentebb idézett könyvet tavaly a révfülpői könyvtárban vettem 100 Ft-ért. Az igényes, tartalmában kiváló könyvet az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, 1996-ban adta ki. Igazi csemege annak, aki többet szeretne meg tudni egy egykor szebb napokat látott szakma múltjából.

E lap hasábjain nem szükséges arról írni, mit is jelentett a közeli- és a távoli múltban a bányászok közösségben való gondolkodása, az egymásrautaltság, a szolidaritás a fegyelmezett együttműködés értéke. A segélyezés, az önképzés, a műkedvelői csoportok, a sportra szerveződő közösségek évszázados múltra tekintenek. Nem feledkezhetünk meg a bányák vezetéséről, tulaj-

donosairól sem, akik finanszírozták, támogatták a kulturális és sportlétesítményeket.

1922-ben a Bányamunkások Szövetségének Központi Vezetősége munkásotthonok létesítéséről határozott. A bányászok embert próbáló munkája előtérbe helyezte egy emberibb életfeltételeinek megteremtését. A szociális és egészségügyi körülmények javítása volt az elsődleges cél, de a munkásotthonok léte egy szorosabb közösség megteremtését célozták. A kulturális tevékenység mellett hangsúlyt kapott a sport is. Itt és most a kereteket ahhoz szűkeek, hogy minden sportklubról írjunk, csak néhányról lesz szó röviden.

Emlékezzünk meg Schmidt Sándor dorogi bányagazgatóról (1882-1953), aki felismerte a munkásotthonok jelentőségét. 1923 nyarán már le is tették a dorogi munkásotthon alapkövét, amit követettek a többiek pl. Csolnok, Tokod, Mogyorós településeken. Jelentős támogatást adott a sportra. 1921-ben korszerűsítették a focipályát, lelátót, a pálya mellett 25 m-es úszómedencét építettek. 1923-ban már 50 m-es versenyszoda épült, egy tekepálya és egy beton tenispálya; 1924-ben épült a második tekepálya, egy zene pavilon. A DAC (1914 tavaszán megalapított Dorogi Atlétikai és Futball Club – későbbi nevén Dorogi Atlétikai Club) megkapta a csendőrség épületét, amelyet klubházzá alakítottak. 1925-ben harmadik tekepálya épült

és új modern tenispálya. A foci mellett 1922-től atlétikai, 1923-tól úszó, 1930-tól birkózó szakosztály működött. „Érdemeit felsorolni túl terjedelmes volna.” - olvasható a már idézett könyvből.

1920-as években a várpalotai bányászok is a Városi Torna Egyletben sportoltak. Saját sport klubjukat 1927-ben alapították meg a bánya vezetés támogatásával Unio Torna Egyletet (UTE). Aztán az 1950-es évek elején Várpalotai Tárna, majd Bányász Sportkör, később Várpalotai Bányász Sportkör volt az elnevezése. 1939-ben bányász sportpályák létesültek, épült öltöző, tribün. A legrégibb szakosztályuk a labdarúgás 1927-ben alakult. 1937-ben felkerültek az NB III B-be. Itt játszottak a háború végéig. Az 1947/48-tól az NB III-ba kerültek, majd az NB II-be 1955-ig. 1966-ban felkerültek az NB I.B osztályba, ahol 1969-ben a 6. helyen végeztek. Később felváltva szerepeltek NB II. illetve megyei bajnokságokon. Az úszásnak is vannak szép hagyományai. 1935-36-ban az Olvasókör kezdeményezésére szintén a bánya vezetés támogatásával felépítettek egy 50x18 m-es uszodát, melyen számos versenyt bonyolítottak. A magas fenntartási költségek miatt a 60-as években megszüntették.

Salgótarjánban 1920-ban alakult Salgótarjáni Bányász Torna Club, melynek lövész, atlétika, foci, és úszó

szakosztályai voltak. Fűves labdarugó pályát és klubházat építettek, biztosítottak edzőt és a zavartalan működéshez az anyagiakat. Az államosítás után a labdarúgó csapat több esetben az élvonalban játszott.

1910 februárjában alakult meg a Tatabányai Sport Club 71 taggal, 1935-re már több mint 800 tagja volt. Sportpálya, tornaterem, egyesületi helyiség és uszoda állt rendelkezésükre. Az 1925-ben épült hármas tagozódású – munkás, altiszt, tiszt – strand legfelső medencéje fölé évtizedekkel később fűthető, műanyag sátrat építettek.

A Tatabányai Bányász játékosai nevéhez fűződik, a magyar futballtörténet egyik legnevezetesebb klubsikere. 1981. szeptember 16-án a Real Madrid ellen győztek 2-1-re. Aztán kikaptak az óriásklubtól, s az jutott tovább az UEFA kupában, de akkor annak a 22 ezer embernek az öröme nem lehet elvenni. A meccset látta az egyik helyi bányász kisfia, az akkor 6 éves Kassai Viktor. Később az egyesület igazolt serdülő játékos a lett, ma világhírű játékező. Grosics Gyula a felnőtt pályafutását a Dorogi Bányászból kezdte s a Tatabányai Bányászból zárta, futball legenda mondta: „Szókimondás és igazságérzet, ez jellemezte a bányászokat. És ettől fájdult meg azokban az években sok embernek a feje”

Érdemes elolvasni Csillag Péter:

Szenporos sporttörténelem: jó szerencsét, bányászfutball! 2021.12.04. megjelent írását (https://m.nemeze-tisport.hu/labdarugo_nb_i6szenporos-tortenelem-jo-szerencset-banyaszfutball2863995/), sok mindent megtudunk a korszakról, amelyet már talán el is felejtettünk. Talán érdemes volna folytatni emlékezésünket, az 50-es évek foci felfuttatásáról. Jól lehet Rákosi utálta a focit, de a vas és acél országa megvalósításhoz szén kellett!

A bányász emlékek között kutatva az is eszembe jutott, mennyi bányász, a föld kincseit megbecsülő ember munkája veszett kárba a rendszerváltás körüli idők távlatosan végig nem gondolt bányabezárásaival. A bányászat visszafejlesztésével a bányász sportegyesületek kényszerűen átalakultak, második vonalba szorultak. Még szomorúbb, ahogy a rendszerváltás után eltűntek.

Szubjektív befejezés

A révfülpői Szigeti strand melletti sportpályán táboros gyerek fociznak. Szívesen nézzük őket. Az egyik gólnál, két gyerek egymás tenyerébe csapott, és azt kiáltották: Jó szerencsét! Odapattantam, és kérdeztem az edzőjüket, szintén nagyon fiatal volt: honnan vették a köszöntést? Odakiáltott valaki: nagyapáméktól. Nem tudtam meg, honnan jöttek, egy biztos, a hagyomány így vagy úgy folytatódik!

Lux Judit

XI. Országos Bányász – Kohász – Erdész Találkozó

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, az Országos Erdészeti Egyesülettel és Tatabánya Megyei jogú Város Önkormányzatával közösen 2022. június 17- 19. között rendezte meg az Országos Bányász – Kohász – Erdész Találkozót Tatabányán. Immáron hetedik esztendeje, hogy e három selmeci gyökerű szakma képviselői a „Hazaszeretet, Szakmaszeretet,

bemutatásának, a szakmai vélemény-cseréknek, a kulturális találkozóknak, s a személyes kapcsolatok elmélyítésének. Mindeközben a találkozó részesei megismerkedhettek Tatabánya és környéke nevezetességeivel.

A teljesség igénye nélkül sorolunk fel néhány programot a gazdag kínálatból.

Az első napon fakultatív programok várták az érkezőket, akik megismerked-

A másnap délelőttöt az ismerkedés a város és környéke kulturális és ipari értékeivel töltötte ki. Hogy ez mennyire „sűrű” volt, elég, ha ideírjuk a választható programok jegyzékét:

1. A Tatabányai Bányaút, 2. Vízbania látogatás, 3. Tatabányai Fűtőerőmű Kft. (faaprítékos tüzelés), 4. Golf Klub, Tata, 5. Oroszlányi Bányászati Múzeum. Mindegyik programnak része volt a Bányászati és Ipari Skanzen meglátogatása is.

Délelőtt kezdődött és délután két óráig tartott a Bányatiszti Kaszinóban „Az iparszerkezet váltás hatása szakmáinkra és településeinkre című, „A bányavárosok tovább-élése a mélyművelésű szénbányák bezárása után” alcímű szakmai konferencia.

Előadást tartott Dr. Jung László ny. vezérigazgató, c. egyetemi tanár, az OEE Megújuló Energia Szakosztály elnöke: „Mit ad az ERDŐ, mit kezdünk a javakkal? (Erdész, bányász és kohász gyöke-rek, amelyből erdő lett!)”, Bencsik János, a Tatai Medence országgyűlési képviselője: „Megúsztuk?”, dr. Tittmann János Dorog város polgármestere: „Európa egy bányászvárosban - egy bányászváros Európában”, Veres Pál Miskolc Megyei Jogú város polgármestere: „Ott, ahol egykor fűjt a gyár... - összeomlás és újrakezdés a nehézipar egykori fellegvárában, Miskolcon”.

A Tulipános Ház előtt (A Kaszinó mai neve!), ahol emléktáblát állítottak, beszédet mondott „A Bányatiszti Kaszinó épületének szerepe a szakmakultúrában” címmel és a táblát felavatta: Schmidt Csaba, a Tatabányai Szakképző Centrum kancellárja és Németh László, a Tatabányai Bányász Hagyományokért Alapítvány kuratóriumának elnöke.

Délután előadást tartott Polics József Komló Város polgármestere. Lazók Zoltán Oroszlány Város polgármestere előadásának címe: Bányászvárosból munkásváros - Ipari szerkezetváltás Oroszlányban. Az előadások sorát dr. Hatala Pál az OMBKE elnöke zárta:

„Ami biztos, az a változás” címmel.

Tíz órától már megtekinthető volt a Május 1. parkban az ásványbörze, s ugyanitt nézhették, hallgathatták a Fűvőszene-kari fesztivál előadását az érdeklődők. Délután négy órakor indult a díszfelvonulás a Sportcsarnoktól a Május 1 parkba, melynek része volt a zászlókra történő ünnepélyes szalagfelkötés a park szökőkútjánál, ahol köszöntőt mondott Bársony László, az OMBKE Tatabányai Szervezetének elnöke és Veres Pál Miskolc polgármestere.

Vacsora után a Sportcsarnokban a Bányász – Kohász – Erdész Bál, szórakoztatta a nézőket.

A rendezvény zárónapján a találkozó emlékére fát ültettek és emlékkövet avattak a Május 1 parkban, valamint ökomenikus istentiszteletre került sor a rendezvénysátorban.

Vasárnap délből tartották a találkozó

nyai szövetsége elnökének, aki jelentős részt vállalt a rendezvény megszervezéséből és lebonyolításából.

- Milyen szerepe volt, mennyiben járult hozzá a XI. Bányász-Kohász-Erdész Találkozó sikeréhez a szakszervezet?

- Bányász hagyomány őrzésében szoros együttműködik a BDSZ Tatabányai Szövetsége az OMBKE Tatabányai Helyi Szervezettel, és mint szakszervezeti tagok egyben tagok is vagyunk a OMBKE helyi szervezetében. Nagyon örültünk, hogy felkérték Szövetségünket, hogy vegyünk részt a szervezőbizottságban és a rendezvények lebonyolításában.

Fő feladatunk volt a fűvőszene-karok részvételének megszervezése, kapcsolattartás, fűvőszene-kari fesztivál megszervezése, zenekarok fogadása, étkeztetése, kísérése a két rendezvény helyszíné között, útvonal engedély megkérése, ütlezés biztosításának megszervezése, a

Barátság!” hármass jelszó szellemében Egerben összejöttek. Azóta – éppúgy, mint azt megelőzően – majdnem minden év szeptember elején 4-500 fős magyar delegáció vesz részt a Selmecebányai Szalamander Napok rendezvényein, így a rendezők okkal remélhették, hogy a hazai szervezésű találkozó legalább ugyanekkora kört megérint majd. Várakozásukban nem csalódtak, a rendezvény e tekintetben is mérföldkő lehet, a jövőbeni találkozók szervezését illetően.

A programok előzetesen is bőséges választékot ígértek a résztvevőknek, s így utólag elmondható, hogy a háromnapos rendezvénysorozat méltó megjelentője volt a három rokonszakma

hetek a Gyémánt Fürdővel, városnézésen, a városi sportcsarnokban kultúrműsoron, illetve korszabörzén vehettek részt, miközben hangulatos térszene fogadta őket.

Az ünnepélyes megnyitón Szücsné Posztovics Ilona, Tatabánya MJV polgármestere, Elmer Tamás az Országos Erdészeti Egyesület főtitkára, Veres Pál, Miskolc polgármestere és dr. Hatala Pál az OMBKE elnöke mondott beszédet.

Ezt követően, a közös vacsora után, baráti találkozóra, retro-zenés nosztalgia este került sor, melynek része volt a „Ki tud többet a társzszakmákról” verseny a bányász-kohász-erdész hallgatók részére, valamint a rendhagyó cantus-vetélkedő.

Borsod – Nógrád találkozó

Idén ismét megtartotta Borsod és Nógrád nyugdíjas tagozata a már megszokott összejövetelét. A több mint húsz éves hagyományra visszanyúló esemény helyszíne Borsod volt. A negyven fős társaság Farkaslyuk községben találkozott július 13.-án reggel 9 órakor. A vendégeket köszöntötte Pintér Zsolt polgármester úr, majd ezt követően közösen megtekintettük

Ózdon a gyártörténeti múzeumot és a nemrégiben megnyitott légópincékben található bemutató termeket. A hivatalos program zárásaként a farkaslyuki bányászati emlékparkot nézhették meg a Kollégák. A nap hátralévő részében kötetlen keretek között folyt a beszélgetés, a múlt idézése. Jövőre folytatjuk Nógrád megyében.

A rendezvényünket támogatta Bánné Dr. Gál Boglárka a BAZ Megyei Önkormányzat Elnöke és Pintér Zsolt Farkaslyuk Község polgármestere. Köszönet érte.

Jó szerencsét!

Szőke András

Száz éve írták A kurzuspolitika áldásai

Bethlen gróf és társasága megteremtette a nemzetgyűlés egységes párti többségét. Hogy hogyan és miképp született meg ez a „többség” arról most nem beszélünk. Mindenki tudja. Éppúgy, mint azt is, hogy a gömbösi módszerrel összehozott többség nem képviseli egyszersmind az ország dolgozó népességének többségét és véleményét. A törvénytelen és jogfosztó választójogi rendelet és a vele párosult hatósági önkény és terror se befelé, se kifelé, se belpolitikai, se külpolitikai szempontból nem teremtette meg azt a szükséges szilárd alapot, amelyen hozzá lehetett volna fogni az ország újjáépítésének munkájához. Ennek csak egyetlen lehető módja van: a nyugateurópai demokrácia megteremtése az országban. Addig, míg itt a politika ebbe az irányba nem terelődik, szó se lehet arról, hogy a háború okozta nyomorúságból kivackolódjunk. Ezt ma már mindenki tudja. Tudja ezt Bethlen is és az egész kormánya. Ajkukon is van folyton a „demokrácia”, a „jogrend”, a „konzolidáció” — azonban a valóságban tovább folytatják az ország

pusztító, reakciós osztályuralmi politikát.

Több, mint egy hónap múlt el, mióta az új nemzetgyűlés összeült és megkezdte a kormány által benyújtott indemnitási, azaz fölhatalmazási javaslat tárgyalását és hosszú viták után végre be is fejezték. Ezen idő alatt az ország gazdasági helyzete azonban mit sem javult, hanem folyton romlott. A gabonaár 7000 koronánál tart, egy kilogram zsír ára túl van az 500 koronán, szóval a legszükségesebb élelmiszerek árai szédületes magasságokig emelkednek, nem is szólva arról, hogy a ruházati és egyéb közszükségleti cikkek árai is versenyt futnak a kenyérral folytonos emelkedésével.

Mi az oka mindennek a drágaságnak és a valuta romlásának? A szociáldemokrata párt képviselői élesen rávilágítottak a kérdésre és megmondták a nemzetgyűlésben, hogyan és mi módon kell a helyzeten változtatni, javítani. De Bethlenék többségének teljesen hiábavaló minden józan beszéd, minden érv: ők csak a maguk kised társaságának osztályérdekeit nézik.

Nekik az ország, a dolgozó nép érdeke teljesen mellékes.

Az első lépés Magyarország újjáépítéséhez a demokrácia megteremtése volna. Olyan népképviselő, mely az ország lakosságának többségét tényleg képviseli, tehát amely az általános, egyenlő, titkos választójog alapján ül egybe. Egy ilyen nemzetgyűlés megmutatná a külföldnek, hogy ebben az országban igazán rend van, itt a jog és a törvények uralkodnak és nem kevesek erőszaka, hogy ez az ország tényleg a kultúrnek társaságához kíván csatlakozni. Ez biztosítaná a bizalmat mind azokban a politikai, gazdasági és pénzügyi körökben, amelyeknek támogatására, pénzbeli segítségére rá vagyunk utalva. Idegen tökesegtség nélkül nem tudjuk fölépíteni és megszervezni gazdasági életünket. Idegen tőkéet pedig a jelenlegi kormányzati rendszer eddig nem tudott szerezni és ezután sem fog szerezni. Még kevésbé az indemnitási javaslat tárgyalása után.

Három éve már, hogy a Bethlen-Nagyatádi-Gömbös-féle irányzat, a kurzus uralmon van, költi az ország

pénzét, szed adókat és vet ki adókat — költségvetés és rendes, törvényszerű elszámolás nélkül. Gazdálkodásuk teljesen őrizhetetlen. Ahogy a legfelsőbb állami számvevőszék egykori elnöke indemnitási beszédében mondotta: „pénzügyi téren teljes káoszban (zürzavarban) vagyunk. Ennek a zürzavarban, ennek a fejtelenségnek azonban szintén egyetlen oka van: az ország rendezetlen belső politikai viszonya, a közszabadságoknak, a jogrendnek, a demokráciának a hiánya.

Csak olyan kormányzati rendszer dolgozik törvényszerű elszámolások nélkül, amelynek vannak leplezni való kiadásai is, olyan kiadások, melyek a rendes állami költségvetés keretébe nem illeszthetők be. Ily módon lehet hatalmi politikát csinálni, lehet ideig-óráig erőszakra támaszkodva, kormányon maradni, de nem lehet egy halálosan beteg országot rendbe hozni.

A szociáldemokrata képviselők egész sereg indítványt terjesztettek az indemnitási vitával kapcsolatban a nemzetgyűlés elé, melyek a nép érdekeit szolgálták. A párt nyilatkozatot

tett, amelyben megjelölte azt az utat és módot, hogy hogyan és mi módon lassan az ország újjáépítésének munkájához. A pártnak ez a nyilatkozata, melyet Peidl Gyula elvtárs olvasott föl, semmi más nem tartalmazott, mint amit egy becsületes polgári demokratikus kormányzati rendszer igényel. És mi lett a vége ennek a komoly szándéknak? — A többségi párt folytonos műföhláborodása és utoljára, mikor a javaslatok szavazás alá kerültek, a szociáldemokrata képviselők összes javaslatainak elvetése. És egyúttal bejelentették az egységes párt vezérei azt is, hogy eddigi politikájuktól el nem térnek. Ők nem térnek el, nem ingadoznak reakciós politikájuk folytatásában, de annál inkább eltér a korona állandó értékének határától és mikor e sorokat írjuk, a korona már Zürichben 0.171/2 centime-on áll, egy kilogramm kenyér ára pedig 100 korona felé halad. Így ássa az egységes párt politikája az ország sírját. Vajon lesz-e belőle aztán föltámadás?

(Bányamunkás, 1922, augusztus 5.)

Egy gazdag életút 1.

Dr. Horn János vasokleveles olajmérnök, okleveles gazdasági mérnök, okleveles szakközgazda, az OMBKE tiszteleti tagja, a BDSZ elnöki tanácsadója, idén augusztusban töltötte be 90. életévét. Pályafutása egy olyan korszakot ölel fel, mely a bányászati iparág, s a bányász érdekvédelem történetében is meghatározó. Erről kérdeztük, s ő szívesen beszélt, mint kortanú, dokumentumokkal, fényképekkel hitelesítve mondandóját.

- *Hogyan kezdődött?*

- 1932-ben születtem polgári családban. Édesapám Prágában végzett, mint vegyészmérnök és ott is védte meg doktori disszertációját. Édesanyám 1945-től mint tisztviselő dolgozott. Négy elemi iskolát a mai Budapest XIII. kerületi – akkor V. kerületi - Sziget utcai elemi iskolában -, majd a gimnáziumi nyolc osztályt a Berzsenyi Dániel

gimnáziumban végeztem. Egyetemi felvételi kérelmet akkor még az iskola igazgatójának kellett beadni. A Műszaki Egyetem vegyészmérnöki karára jelentkeztem. Az iskola akkori kommunista igazgatója a kérelmemet nem is küldte tovább, ugyanis édesapám egy skóciai gyár magyarországi gyáregységét vezette, így nem voltam jó káder, mai szóval, megbízható. Ezt onnan gondoltam/gondolom, hogy még csak be sem

Esti egyetemre szerettem volna menni, de ott az alsó korhatár a betöltött húsz éves kor volt, úgyhogy oda nem is jelentkezhettem. De felettem lebegett Damoklész kardja, hiszen bármikor megérkezhetett az akkori hároméves katonai behívó - a sorkatonai szolgálatról számtalan borzasztó hír látott napvilágot -, így 1952-ben jelentkeztem újból a vegyészmérnöki karra. A felvételi kérelmet közvetlenül az Egyetemre kellett beadni. Akkor már, mint munkás szerepeltem és kaptam a gyártól egy orosz nyelvű ajánlást, hogy felvétel esetén a végzés után azonnal alkalmazni fognak. A felvételi napján a folyosón várakoztam, amikor váratlanul a nevet szólították. Feltettem a kezemet és odajött hozzám egy nagyon szimpatikus fiatalember, aki bemutatkozott, hogy ő a Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetem személynzeti osztályának vezetője és a folyamatosan épülő - Európa legmodernebb - egyetemére megbízható hallgatókat keresnek. Elmondta, hogy három Kar van (bányamérnöki, kohómérnöki és gépészmérnöki) és a bányamérnöki karon az olajmérnöki szak nagyon közel áll a vegyészethez is.

- *Döntéssed?*

- Az a bizonyos „kard” a fejem felett egy vékony cérnán lógott és a felvételi bizottságtól kijött tagoktól „rémtörténeteket” hallottam, így vállaltam az átirányítást. Amikor bementem csak azt kérdezték: vállalja? Igent mondtam, s már küldtek is ki. Az egyetemen tudtam meg, hogy a hallgatók több mint 30%-a átirányított volt.

- *Beszélg a miskolci egyetemi évekről.*

- 1952 augusztus első napjaiban kaptam meg az értesítést, hogy felvettek a Bányamérnöki Karra és a VI. számú kollégiumba helyezkedhetek el. A VII. számút azután kezdték építeni. Augusztus utolsó napjaiban utaztam le Miskolcra, ahol a megjelölt kollégiumban a porta mellett ki volt írva, hogy a 3. emeleten a folyosó végén lévő nyolcágas szobában fogok lakni. A folyosó egyik oldalán négy, a másik oldalán nyolcágas szobák voltak, emeletes ágyakkal, egy kis asztallal és pár székkal. Szekrény nem volt, a folyosón mindenkinek egy kis vasszekrényt biztosítottak a ruháknak.

Az egyetemet kerítés zárta el a külvilágtól, ugyanis politikai foglyok építették. Olyanok, akik pl. megverték a

mindennap este legalább nyolc óráig bent kellett lenni, mert, ha két-háromszor korábban mentél el, akkor már hívtak a tanulmányi osztályra. Akkor nem tudtam/tudtuk, hogy honnan ilyen jól értesültek, csak sok év múlva derült ki, hogy minden tanuló körben volt egy beépített ember.

Naiv voltam amikor azt hittem, hogy legalább havonta egyszer haza tudok utazni, de ez az első alkalommal az első fél év végén történt, akkor is csak három napra. Szombaton is volt tanítás és sok vasárnap társadalmi munkát kellett végezni pl.: az egyetem épülete és a kollégiumok közötti járdákat építettük, vagy a diósgyőri gyárban dolgoztunk.

Az első és második év végén egy – egy hónapos katonai szolgálatra kellett bevonulni. Az első évben „katonai ismeretek” tárgy is volt a „tanszervezőt” Kozma ezredesnek hívták, aki nagyon korrekt ember volt. Így ma a Magyar Honvédség ny. tizedese vagyok (minden évben egy csillagot kaptam).

Második évben történt a szakosodás, én az olajmérnöki szakot választottam. Egy geológusmérnöki szak tanulókör volt még és négy bányamérnöki. A csökkenés a nagy számú lemorzsolódás miatt történt.

A harmadik évet már Sopronban kezdtük, ugyanis számos soproni professzor akkor nem vállalta a miskolci átköltözést. 1956 áprilisában összehívták a tanuló körünket, ahol megjelent az akkori földtani hatóság (O.F.F.) két vezetője (Dr. Benkő Ferenc geológus, elnök és Dr. Kassai Ferenc bányamérnök, elnökhelyettes) és közölték, hogy hozzájuk tartozik nagyon sok vízkutató fúró vállalat és össze kívánják őket vonni. Viszont nincs ott egyetlen szakirányú egyetemi végzettségű szakember sem. Elmondták, hogy aki majd a kilencedik fél évben az „olajtermelés” tárgy helyett a „vízkutatás” tárgyat választja annak kiváló elhelyezkedési lehetőségeket fognak felajánlani/biztosítani. Én az utóbbit választottam. Mivel a forradalom miatt a létszám drasztikusan csökkent, az olajmérnöki szakon tizen vehettük át, 1957 márciusában, a diplomát.

A végzés előtt két hónappal lehetett dönteni a jövőendő munkahelyemről. A Tokodi Mélyfúró Vállalatot választottam, miután Budapesthez ez volt a legközelebbi ajánlat.

- *Vagyis elkezdődött a szakmai munka.*

- Igen. 1957 májusában utaztam el Nyertes Antal évfolyamtársammal Tokodaltérőre, ott volt a vállalat központja. A Vállalat igazgatója és párttitkára fogadott minket, nem mondom, hogy nagy örömmel, hiszen mi voltunk szeritünk a konkurencia. A vállalatnak három üzemvezetősége volt (Tokodaltérőn, Várpalotán és Budapesten egy talajmechanikai). Pár perc után átkísértek a hosszú lapos épületben lévő üzemvezetőségre, ahol Csath Béla, rubindiplomás bányamérnök, fogadott (Ő hosszú ideig a MAORT-nál dolgozott, majd áthelyezték a MÉV-hez és alig pár hete volt üzemvezető). Közölte, hogy a MAORT-nál, a végzett egyetemi hallgatók – bármely egyetemen végeztek – hat hónapos munkát kell, hogy kezdjenek, megismerve alulról a „lépcsőfokokat.” Így kezdtük három - de nem azonos – műszakban, Nagysápon, egy 1200 méteres fúróberendezésnél. Négy hónap után Dorogon a temetőben lévő cementező fúrásnál dolgoztunk. Szeptember első napjaiban a vállalat igazgatója engem kinevezett az üzemvezetőség helyettes üzemvezetőjének, Nyertes Antal a vállalat termelési osztályára került.

1958. május 1-jére a felügyeleti szerv az összes alá tartozó vállalatot és üzemvezetőségeit (Budapest, Cegléd, Kaba, Győrszemere, Kaposvár, Tokod, Tokodaltérő, Várpalota) egy vállalat-

ba szervezte és megalakult, budapesti központtal, az Országos Vízkutató és Fúró Vállalat. Én nagy szerencsémre / örömemre a budapesti központba kerültem, Nyertes Antal pedig a ceglédi üzemhez.

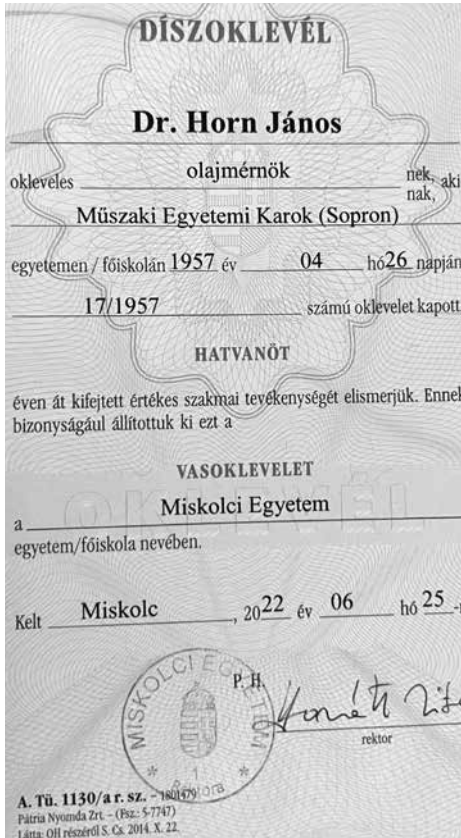
A vállalat igazgatója Budai László volt (Élete az Életutak c. könyvemben olvasható). Munkaköröm a területi mérnökség lett, számos feladattal, kiemelten két üzemvezetőséget, majd miután Csath Béla a mongóliai vízkutatás vezetője lett, megkaptam a nagy mélységű fúrásokkal kapcsolatos feladatokat. Nagy elismerése volt a munkámnak, hogy 1958-ban (!!!) a főhatóság devizát biztosított a vállalatunknak, hogy egy nyugat-németországi gyártól SALZGITTER P.S. 150 típusú fúró - szívó berendezést vásároljon és annak átvételével, beüzemelésével kapcsolatos feladatokat egyedül intézzem. Erről

a „Földtani Kutatás/az O.F.F. időszakos szakmai kiadvány „III. évfolyam 1. számában számoltam be, ami egyben első szakmai cikkem volt.

- *Nem maradtál ott sokáig.*

- 1962-ben az Országos Földtani Főigazgatóság (O.F.F.), a földtani hatóság elnöke (Dr. Benkő Ferenc) behívott az Iskola utcai központba, s ismerve eddigi szakmai munkámat, felajánlotta, hogy „kikér” a vállalatotl és területi főmérnöki (Recsk és É-Magyarországi lignit) feladatot kell ellátnom. Három

nap múlva várta a válaszomat. Édesapám akkor azt mondta, „Fiam! Csak egyszer hívnak, ha nem mondasz akkor örökre elfelejtik a nevedet”. Így igent mondtam. 1962-ban „kikértek” – ez ma ismeretlen szó – ami azt jelentette,

hogy a vállalatnak két héten belül rendezni kell az áthelyezését. 1964-ben átszervezés történt, az O.F.F. jogutódja a Központi Földtani Hivatal lett, ahová már nem tartoztak a mélyfúró vállalatok és átvette a Magyar Állami Földtani Intézetből az akkor 700 millió forint (!!!) úgynevezett állami földtani kutatási keretet, amely finanszírozta az alap-, elő- és felderítő kutatásokat (a szénhidrogén ipari kutatásokat nem, ugyanis önálló kerettel rendelkeztek). Én az akkor alakult Kutatás Finanszírozási Osztály h. vezetője - majd minden „lépcsőfok” után a Közgazdasági Főosztály vezetője lettem, mivel az évek során a Budapesti Műszaki Egyetemen okleveles gazdasági mérnök, a Marx Károly Közgazdasági Tudomány Egyetemen okleveles szakközgazda diplomát szereztem, majd 1983-ban le is doktoráltam közgazdászként.

A KFH-ban töltött éveim alatt a KGST Földtani Állandó Bizottság magyar tagjaként számos bizottsági ülésen vettem részt, közben megválasztottak a KGST INTERGEOTECHNIKA magyarországi képviselőjének, ez azt jelentette, hogy évente legalább kétszer a KGST tagállamok saját országukban (orosz abc volt a sorrend) rendezték meg az üléseket.

Maradandó e területről, hogy 1977-ben döntött a KGST Földtani Állandó Bizottság vezetője, hogy el kell készíteni „A FÖLDTANI KUTATÁSOK GAZDASÁGTANÁNAK RÖVID TERMINOLÓIAI KÉZIKÖNYVE” t. A munkában a Bolgár Népköztársaság 4, a Magyar Népköztársaság 1 (ez én voltam), a Német Demokratikus Köztársaság 2, a Kubai Köztársaság 3, a Mongol Köztársaság 3, a Lengyel Népköztársaság 5, a Román Szocialista Köztársaság 3, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége 4, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság 3, a KGST Titkárság Földtani Osztálya 2 fővel képviseltette magát. A kézikönyv tartalma, a címszavak és értelmezett szövege – többszöri egyeztetés után - orosz nyelven öltött végleges formát, kiadására 1979-ben került sor a Lengyel Köztársaságban (kiadó: WYDAWNICTWA GEOLOGICZNE, Warszawa, 1979)

A magyar nyelvű könyv kiadására - amelynek szerkesztői Dr. Horn János és Káli Zoltán- ő a Szovjetunióban végzett és több éven át Moszkvában a KGST Földtani Osztályán dolgozott, majd kollégám lett - a közgazdasági fogalmak lektora Szomor Lajos volt. A Központi Földtani Hivatal megbízásából a Magyar Állami Földtani Intézet (MÁFI) adta ki 227 oldalon 200 példányban. A magyar nyelvű kézikönyv 265 címszó értelmezését, valamint angol, bolgár, cseh, lengyel, mongol, német orosz, román, spanyol és szlovák nyelvű fordítását tartalmazza. A címszavak, a kézikönyvben szereplő minden nyelv abc-jébe soroltan, külön – külön szerepelnek. A terminusok szövegében a címszó megismétlése helyett, megfelelő értelmezésben „-,jel szerepel.

A KGST tagországokban használatos gazdaságföldtani terminológia, illetve annak tartalmi egyes esetekben részben, vagy egészben eltér a magyar földtani kutatási gyakorlattól, ezekről a terminus szövegében utalás található. A kézikönyv az első kísérlet volt, a könyv előszavában kértek a szerkesztők a javaslatokat a MNK Földtani Állandó Kormánybizottság címére, de a folytatásra már nem került sor. Az elosztást a MÁFI intézte, így bizonyára ma is nagyon sok könyvtárban stb. megtalálható.

H. I. P.

(Az életút történetét a Bányamunkás decemberi számában folytatjuk! – a Szerk.)

Dr. Horn János a Bányász Kultúráért Alapítvány elnökeként is sokat tett azért, hogy az iparág kiemelkedő képviselőinek emléke fennmaradjon. Nagy szerepe van abban, hogy a várpalotai szénbányászat két Kossut-díjasa, Búzás János és Vas László munkássága nem merül feledésbe.

hívtak felvételre (akkor előbb írásos volt és aki elérte a bizonyos ponthatárt azokat hívták be szöbelire).

- *Ezt követően?*

- Elhelyezkedtem édesapám kapcsolata révén a Hazai Fésűsfonó és Szövetgyárba (Budapest, Soroksári út), mint laboráns és ez döntően kedvező hatással lett az életemre. A gyár korábban német tulajdonban volt és a Szovjetunió kapta meg jóvátétel címén. A gyár fő profilja a Szovjetunióba szállított többnyire katonai szövetek gyártása volt. Legfőbb feladatomban, három műszakos munkarendben, a szövetek festésének ellenőrzése volt.

párttitkárt, nem szolgáltatták be az előírtakat, nem léptek be a termelőszövetkezetbe stb. Itt volt rab Cziffra György világhírű zongorista is. Mi, ha – nagy ritkán – eltávoztunk, akkor az egyetemi igazolvánnyal térhettünk vissza.

Az első évet a bányamérnöki karon 232-en kezdtük, nagyon sok volt az u.n „szakértés”, akiket a bánya javasolt továbbtanulásra és Pécssett egy éves tanulás után – a tanulási összes évben korábbi fizetése mellett - érettségi bizonyítványt kaptak.

Az egyetem akkor egy épületből állt, egy nagy – és egy kisebb előadóteremmel. Hét tanulókörrrel indultunk, ahol

Könyvajánló

Bányászati műemlékek

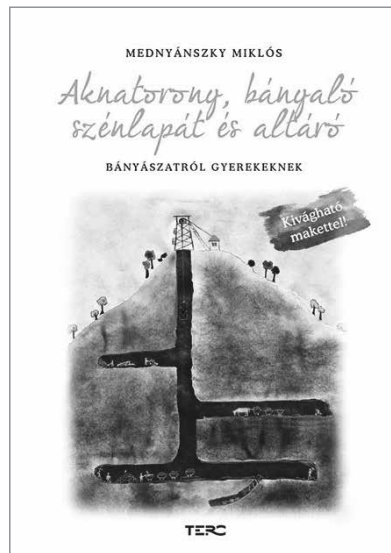
A könyv bemutatja a hazai bányászat múltjához kapcsolódó műemlékeket, azok történetét, állapotát. Elsősorban a bányászat ipari műemlékeire koncentrál, de nem lehet említés nélkül hagyni a nem termelési célú olyan építményeket, épületeket sem, amelyek szintén a bányászathoz köthetők. Hazánkban jelenleg tucatnyi bányászati műemléket tartanak nyilván, amelyek között a mérnöki alkotás csúcását jelentő vasbeton aknatornyot ugyanúgy találunk, mint egykori teljes bányauzemet. Ezekről az épületekről, építményegyüttesekről - egy az 1980-as években pár száz példányban kiadott minikönyv kivételével - még nem jelent meg kiadvány magyar nyelven.

Könyv a bányászatról, gyermekeknek

A házak falaihoz téglá kell, ahhoz pedig agyag, amit bányászni kell. A modern házak legfontosabb építőanyaga a beton, kavics és cement keveréke. A kavicsot is bányásszák, a cement alapanyaga pedig a mészkő. Kavicsbányáink is, mészkőbányáink is vannak szép számmal. A berendezési tárgyak jó része a bányászat révén megszerzett anyagokból jön létre. Még a számítógépek, a mobiltelefonok is számtalan olyan kis alkatrészt tartalmaznak, amit a föld alól kell kitermelni. Mednyánszky Miklós harmadik, gyerekeknek szánt könyve a bányák világába

vezet el. Éléményszerűen megismerteti a bányák típusaival, a bányásmesterség fortélyaisaival, a bányászok életével. A kötet mellékletét képezi 4 db kivágó-mintalap, amelyekből egy aknaház és aknatorony makettje elkészíthető a részletes leírás alapján.

Mednyánszky Miklós nem ismeretlen lapunk olvasói számára, hiszen a magyarországi bányásmúzeumokat bemutató írásait folyamatosan közli a Bányamunkás. A most megjelent két könyve a TERC Kiadó könyvesboltjában kapható és online is megrendelhető.

Bányagépek, örökbe fogadva

Sikeresen pályáztunk

A BDSZ, nemzetközi szakszervezetek - portugál és török partnerszervezetek - közreműködésével, támogatásával, sikeresen pályázott az Európai Bizottságnál az „Intézkedések a szakszervezetek tájékoztatásának és képzésének elősegítésére -Szerveződünk lokálisan” témakörében. A projekt elsődleges célja a magyar könyvnyomtatási területén szakszervezeti hálózat jöjjön létre Vásárosnamény és környé-

kén. Az elmúlt időszakban jelentős számú munkahely szűnt meg, a munkavállalók a megyében, a régióban különböző vállalkozásoknál helyezkedtek el.

Szakszervezetként regionális bázist kívánunk létrehozni, amely összefogja a kis- és középvállalkozásoknál dolgozó könnyűipari munkavállalókat, képviselni kívánjuk érdekeiket, segíteni szervezésüket, növelni kompetenciájukat. Ehhez adnak segítséget a nemzetközi szakszervezeti kollégák tapasztalatai, jó gyakorlatai.

Kihelyezett taggyűlés

A gyöngyösi nyugdíjas bányász alapszervezet kihelyezett taggyűlést tartott a MERT pihenő bázisán, a Markazi tónál. Régi munkatársak, kollégák találkozója is volt.

Díszpolgári cím

A Várpalotai Napok ünnepélyes megnyitóján a Thury - várbán, a város Önkormányzati Képviselő-testülete posztumusz „Várpalota Város Díszpolgára” címet adományozott Korompay Lajos részére, melyet unokái dr. Korompay Péter és dr. Burg Kornél vettek át.

Ugyanekkor „A várpalotai szénbányászat újratereztői” címmel Korompay Lajos és Blazsek Károly emlékkiállítás nyílt.

H. K.

Jeles nap

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1										R					
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															

VÍZSZINTES:

1. A vízszintes 13. számú fősorban szereplő ünnep időpontja – forma. **2.** Tel-avivi focicsapat – térség, angolul – ... Hoeness; veterán német focista, sportvezető. **3.** Vegyi csoport – számvetéssel megállapít. **4.** Részesrag – csomó, tájszóval – vasszerszám. **5.** Ismertető – egysejtű állat – ipari, röviden. **6.** Fegyveres had – romló (vaj). **7.** Járunk rajta – madár börtöne – megretten. **8.** Régi súly – teljesen véghezvisz – szibériai folyó. **9.** Nehézfém – ritka női név – római 501. **10.** Csicscriborsóból készült fasírt – mögött, latinul. **11.** Sötét napszak – negatív feszültségű elektród – Mexikó volt elnöke (Enrique Pena). **12.** Hideg, németül – holland sajtóváros – angol sör. **13. Szakmánk jeles eseménye** – ...-TASZSZ; orosz hírgyűnökség. **14.** Egri sportegylet, röviden. ... Balogh Ádám; kuruc brigadéros volt – záporoszerű csapadék. **15.** Ibsen műve – szarvasnyelvűfű.

FÜGGŐLEGES:

1. Mianmar egyik szövetségi állama – szünni kezdő állapotban. **2.** Kellemes íz és illat együtt – a földkéreg felszíni része – kerti szerszám. **3.** Elbeszélő – taszit – gyomai nyomdászcsalád. **4.** Lengyelország olimpiai rövidítése – tíz, eszperantóul – színész nő volt (Margit).

5. Személyed – szlovákiai folyó – asztal része. **6.** Állásfoglalás, hitvallás. **7.** InterCity, röviden – parkett-táncos – kalamajka. **8.** Baranya megyei község – lakberendezési áruház – kozmetikai márka. **9.** Becézett Erika – valaminek a kicsinyített modellje – bólint Szása. **11.** Jordánia egyetlen tengeri kikötője – Znojmo német neve – csermely. **12.** Vajdasági magyar mesemondó (Árpád) – számár, franciául – járom. **13.** Berg operája – növényt egyfajta módon nemesít, népies szóval – United ... of America; USA. **14.** Lentebbi helyre – a kezembe nyom – dél-európai. **15.** Halkan az udvarra surran – ..., egészséget!

Beküldendő a **vastag betűs** sorok megjelölése!

A rejtvénypályázat nyertesei

A júniusi rejtvényünk helyes megfejtése a következő: BAYER, AUSZTRÁLIA, FRANCIAORSZÁG, AJKA.

A nyertesek: Bajnóczy Ilona, 6237 Kecel, Móra F. u. 1; Berencsi Józsefné, 3720 Sajókaza, Szoták P. u. 3. Pohárdiné Pap Zita, 3032 Apc, Petőfi Sándor u. 25.

A nyereményeket postán küldjük el.

Ülésezett a BDSZ nőbizottsága

Kihelyezett nőbizottsági ülésre került sor az Oroszlányi Bányász Szakszervezet szervezésében. Az elhangzott tájékoztatók után gazdag kulturális program várta a résztvevőket.

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA-
ÉS IPARI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Főszerkesztő: Hámori István Péter • Szerkesztőség: 1068 Budapest VI. Városligeti fasor 46-48.

Telefon: 322-1226 • Fax/üzenetrögzítő: 351-7758 • E-mail: bdsz@banyasz.hu •

A Bányamunkásban megjelent cikkek interneten is hozzáférhetők: www.banyasz.hu • Kiadja és

nyomja a Nyomdort Kft. • Tel.: 06 30 825-4084 • Felelős kiadó: Rabi Ferenc • ISSN 0133-6630